

ብዛዕባ ለቡዓ ኤች.አይ.ቪ ዚምልከት ሕቶታትን መልስታትን

ኤች.አይ.ቪ እንታይ እዩ?

መልከፍቲ ኤች.አይ.ቪ: ብቫይረስ ዚሰዕብ ዓይነት ሕማም ኮይኑ: ጾታዊ ምትንኻፋት ብምግባር፣ ብመገዲ እተለኸፈ ደምን ካብ ኣደ ናብ ህጻንን ይመሓላለፍ። እቲ ሕማም: ሕክምና ምስዚይውሰደሉ: ምስ ግዜ ንስርዓተ-ምክልኻል የዳኽምን ከቢድ ረኽሱታት ከሰዕብ ይኸእልን። እቲ ሕማም እንተዘይተሓኪሙ: ቀታሊ ኪኸውን ይኸእል እዩ። ኤች.አይ.ቪ: ኣብ መላእ ዓለም ተዘርጊሑ ዝርከብ እኳ እንተኾነ: ኣብ ገለ ሃገራት ግን ኣዝዩ ግኑን እዩ።

ንኤች.አይ.ቪ ከምርመር ይግብኣኒ ድዩ?

ልዑል ለቡዓ ኤች.አይ.ቪ ካብ ዘለዎ ሃገር ዝመጸእኩም እንተኾይኑ: ናጻ መርመራ ኤች.አይ.ቪ ክትገብሩ ዕድል ክውሃብኩም እዩ። እቲ መርመራ ግን ብወለንታ እዩ። ለቡዓ ኤች.አይ.ቪ ንኸጋጥመኩም ኣብ ዝኸእል ሓደገኛ ኩነታት እንተልይኹም (ብኤች.አይ.ቪ ብኸመይ ይልከፍ? ርእዩ): ናጻ መርመራ ኤች.አይ.ቪ ንኸግበረልኩም ክትሓቱ ትኸእሉ ኢኹም።

ለቡዓ ኤች.አይ.ቪ ዘለዎ መብዛሕቱ ሰብ: በቲ ኣብዚ እዋን'ዚ ዘሎ ውጽኢታዊ ሕክምና: ነዊሕ ዕድሙ ይነብርን ከቢድ ሕማም ዘጋጥመሉ ሓደጋ ድማ ውሑድ ይኸውንን። ሰለዚ: ሓደ ሰብ: ብኤች.አይ.ቪ ተለኸፉ እንተኾይኑ ክፈልጥ ረብሓ ኣለዎ: እቲ ሕክምና ድማ ብዝተኻእለ መጠን ኣብ ዝኸልጠፈ ግዜ ኪጅምሮ ይኸእል። ብኤች.አይ.ቪ ዝተለኸፈ ሓደ ሰብ: ንኻልኦት ካብ ምትሕልላፍ ክቐጠብ ከምዝኸእል ፍለጡ።

ኤች.አይ.ቪ ብኸመይ ይመሓላለፍ?

ኤች.አይ.ቪ: ኣብ ደምን ኣካላዊ ፈሳሲታትን እተለኸፈ ሰብ ይርከብ። ጾታዊ ርክብ: እቲ ግኑን ኣገባብ ምትሕልላፍ ኮይኑ: ብዘይውሑስ ርሕማዊ/መቀመጫዊ ጾታዊ ርክብ ድማ ይመሓላለፍ። ኮንዶም ከይተጠቐምካ ብመቐመጫ ጾታዊ ርክብ ምፍጻም: ልዑል ሓደጋ ምትሕልላፍ ከምዘለዎ ይቐጸር። ብጾታዊ ርክብ ዚመሓላለፍ ካልእ ዓይነት ሕማም ምስዝህልዎኩም: ንሓደጋ ምትሕልላፍ ኤች.አይ.ቪ የዕብዩ።

ስሪንጋ: መርፍእን ካልእ መሳርሕን ብሓባር ብምጥቃም ድራግ ኣብ ዝውሰደሉ እዋን ድማ ኤች.አይ.ቪ ኪመሓላለፍ ይኸእል እዩ። ወሃቢ ደም ኤች.አይ.ቪ ከምዘለዎ ከይተመርመረ ደም ንኸልእ ሰብ ምስዝውሃብ ድማ መልከፍቲ የጋጥም እዩ። ደም ምስ ልፋጭ መምብራና ወይ ብዓይኒ ዚርኤ ቁስሊ ቆርበት ምስዝትንክፍ: ኤች.አይ.ቪ ሳሕቲ ኪመሓላለፍ ይኸእል እዩ።

እቲ ኣብ ግዜ ጥንሲ: ሕርስን ጸባ ጡብን ካብ ኣደ ናብ ህጻን ናይ ምትሕልላፍ ተኸእሎ: ከባቢ 30% እዩ። እታ ጥንሲቲ ኣደን ድሕሪ ሕርሲ ኣብ ፈለማ ሳምንታት ድማ እቲ ህጻንን ሕክምና ምስዝረኽቡ: እቲ ሓደጋ ክሳብ ትሕቲ 1 % ከምዚጎድል ኪኸውን ይኸእል እዩ። ኣብ ኖርወይ ዝርከባ ኩላን ጥኑሳት ደቀንኣንስትዮ: መርመራ ኤች.አይ.ቪ ይግበረሉን እዩ።

ምልክታት ኤች.አይ.ቪ እንታይ እዮም?

እዮም ብኤች.አይ.ቪ እተለኸፉ መብዛሕቶም ሰባት: ኣብ ፈለማ ውሑዳት ዓመታት ውሑድ ወይ ምንም ምልክታት ኣየርእዩን እዮም። ገለ ሰባት (ከባቢ ፍርቂቶም እተለኸፉ ሰባት): ካብ እተለኸፉ ኣብ ውሽጢ 2-4 ሳምንታት ድማ መብዛሕቱ ግዜ ኣብ ውሽጢ 3 ሳምንታት ዝጸሪ መባእታዊ ረኽሲ የጋጥሞም እዩ። ምልክታት: ረስኒ: ኣብ ግዜ ሰዓል ዘጋጥም ዓይነት ምሕርሓር ጎሮሮ: ዕንፍሩርን ዝዚፍ ስሩ ዕያገነዳን ኪኸውን ይኸእል እዩ። ድሕሪ ሓይለ ዓመታት ድማ ብሰንኪ ትሑት ምክልኻል ዓቕሚ ኪሰዕብ ዚኸእል እተፈላለየ ረኽሱታት ዜሰዕብ ሕማም ኪምዕብል ይኸእል እዩ።

ካብ መልክፍቲ ኤች.አይ.ቪ ንርእሳይ ብኸመይ ኸከላኸል ይኸእል?

መልክፍቲ ኤች.አይ.ቪ ንኸየጋጥመኒ ንርእሳይ ዝከላኸለሉ ኣዝዩ ኣገዳሲ ሰጉምቲ፡ ኣብ ግዜ ርሕማዊ ወይ መቐመጫዊ ጸታዊ ርክብ ኮንዶም ምጥቃም እዩ። እቲ ሰሪንጋ ዝጥቀም ኩሉ ሰብ፡ ጽፍይ ሰሪንጋን መርፍእን ኪጥቀም ኣለዎ። መሳርሒ ሰሪንጋ፡ ምስ ካልእ ሰብ ብሓባር ብፍጹም ኣይትጠቐሙ።

እቲ ዝገበርኩም መርመራ፡ ኤች.አይ.ቪ ከምዘለኒ ምስዝሕብር፡ እንታይ ዓይነት ምክትታል ይገብር?

ምስ መርመራ ኤች.አይ.ቪ ዚተኣሳሰር ዝርርብ ኸካየደልኩም፡ ምኽርን ምዕዶን ድማ ክውሃበኩም እዩ። እቲ መርመራ ኤች.አይ.ቪ ከምዘለኩም (ማለት ብኤች.አይ.ቪ ከምእተለኸፍኩም) ምስዝሕብር ፡ ናብ ክኢላ ተመሓላለፍቲ ሕማማት ክትመሓላለፉ ኢኹም።

ሕክምና፡ ብናጻ እዩ። ሕክምና፡ ብዝተኸለለ መጠን ኣብ ዝቐልጠፈ ግዜ ክትጅምሩ ለበዋና ነቕርብ። ነቲ ቫይረስ ከጥፍእ ዚኸእል ፈዋሲ ሕክምና ኣብዚ ግዜ'ዚ ኣይተረኽቡን። እቲ ሕክምና፡ ቫይረስ ኣብ ኣካል ናይ ምብዛሕ ዓቕሙ ንኸኑድል ዚዓለመ እዩ። እቶም ሕክምና ዝወሰዱ መብዛሕቶም ሰባት፡ ንቡር ናብራ ኸኑብሩ ይኸእሉ እዮም። እቲ ሕክምና ድማ ንምሉእ ዕድሚኡም ዚቐጽል እዩ።